

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671

Adresa: U Sladovny 671, 388 16 Blatná

Identifikátor školy: 600 008 754

Termín konání inspekce: 19. květen 2004

Čj.:	07-1341/04-3401
Signatura:	sg6hx510

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětu zemědělské stroje a zařízení učebního oboru 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště (dále SOU) je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích, který je jeho zřizovatelem. Žákům, kteří splnili povinnou školní docházku, poskytuje vzdělání ve 3letých učebních oborech a umožňuje jim získat výuční list automechanika, autoelektrikáře, elektrikáře pro slaboproud, instalatéra a opraváře zemědělských strojů. Žáci, kteří výuční list získali, mohou pokračovat ve 2letém nástavbovém studiu oboru Podnikání v technických povoláních a získat tak úplné střední odborné vzdělání s maturitou.

Součástí školy je domov mládeže a školní jídelna. Škola, domov mládeže a školní jídelna jsou umístěny v komplexu jednoho areálu. Odborný výcvik probíhá ve vlastních pracovištích školy nebo v organizacích na základě smluvního zajištění.

V době inspekce navštěvovalo školu 281 žáků v 11 třídách.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zemědělské stroje a zařízení oboru 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů

Obor Opravář zemědělských strojů vyučuje škola na základě platného rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Výuka probíhá podle učebního plánu, který sestavil ředitel školy v souladu s učebními dokumenty jmenovaného oboru schválenými Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Osnova předmětu je součástí učebních dokumentů. Předmět je zařazen v rozvrhu hodin v dotacích, které stanoví učební plán. Učivo je v tematických plánech rozčleněno do jednotlivých ročníků. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Tematický časový plán výuky, který sestavil učitel pro 3. ročník, byl v době inspekce plněn.

Vyučující odborného předmětu zemědělské stroje a zařízení, u kterého proběhly hospitace, splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Má dlouhodobou pedagogickou praxi. Výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Výuka odborného předmětu zemědělské stroje a zařízení probíhala v odborné učebně. V učebně je k dispozici kromě pomůcek i zpětný projektor, televizor a videopřehrávač. Žáci mají učebnice, některé nové poznatky a technologie jim vyučující doplňuje kopírovanými materiály. Vybavení odborné učebny učitel efektivně při výuce využíval.

Stanovené výukové cíle pro hospitované hodiny odpovídaly aktuálnímu složení třídy a byly v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Vyučující byl na výuku velmi dobře připraven. Struktura sledovaných hodin a volba vyučovacích metod odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny vyučujícího byly jasné a srozumitelné. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva. Učitel

volil různé vyučovací metody, protože se však jednalo o závěrečné opakovací hodiny před závěrečnou zkouškou, volil převážně metodu diskuse se žáky. Při opakování sledoval návaznosti a vytvářel předpoklad pro komplexnější vědomosti a dovednosti. Vhodně využíval zpětný projektor, doplňovaný schématickými nákresy na tabuli. Vytvářel dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáků a vhodně jej korigoval. Vedl žáky ke schopnosti aplikovat učivo a využívat mezipředmětových vztahů. Vhodně rozvíjel komunikativní dovednosti žáků. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům. Při výkladu navazoval na poznatky žáků z odborného výcviku nebo z exkurzí v zemědělských podnicích. Zkoušení mělo návaznost na probírané učivo, bylo ucelené a bylo zaměřeno hlavně na pochopení vztahů a souvislostí s na aplikaci učiva do praxe. Do zkoušení vhodně zapojoval i ostatní žáky třídy. Hodnocení znalostí žáků bylo objektivní, spravedlivé a učitelem zdůvodněné. V závěru každé opakované části bylo provedeno celkové hodnocení znalostí žáků.

Komunikace mezi žáky a učitelem byla založena na vzájemné důvěře a na dohodnutých pravidlech jednání. Byl vytvářen prostor pro diskusi i pro uplatnění vlastních názorů žáků. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce. Verbální i neverbální komunikace učitele byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zemědělské stroje a zařízení byly hodnoceny jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Při inspekční činnosti byla sledována a hodnocena účinnost prevence sociálně patologických jevů.

Při inspekci byla provedena analýza povinné i nepovinné dokumentace vztahující se k dané problematice. Byly provedeny řízené rozhovory s ředitelem školy a školním metodikem prevence. V 6ti třídách bylo provedeno dotazníkové šetření s cílem upřesnit školní klima a zjistit konkrétní zkušenosti žáků se sociálně patologickými jevy. V rámci inspekce byl sledován chod školy, chování žáků o přestávkách a při vyučování, ověřována podnětnost školních prostor, jejich estetičnost a čistota.

Chod školy se řídí rozvrhem hodin, který je sestaven v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Při vyučování v hospitovaných hodinách ani o přestávkách nebylo zaznamenáno nevhodné chování žáků či porušování školního řádu. Podnětnost a estetičnost školních prostor je standardní. Třídy, chodby i sociální zařízení byly v době inspekce čisté.

Při analýze dokumentace a řízených rozhovorech s odpovědnými pracovníky bylo zjištěno, že škola vypracovala pro oblast výskytu sociálně patologických jevů aktuální minimální preventivní program, který přijali všichni pedagogičtí pracovníci. Vypracován byl v souladu s příslušnými metodickými pokyny MŠMT a podmínkami školy. Jeho plnění je pravidelně hodnoceno na poradách vedení a program je na základě předchozích zkušeností inovován. Školní metodik prevence vykonává funkci 6 let. Má dlouholetou pedagogickou praxi, v současné době je zástupcem ředitele. V roce 2001 absolvoval kurs metodika prevence, který pořádala Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity. Kromě toho absolvoval celou řadu školení a seminářů a poznatky k problematice si doplňuje samostudiem. Žákům i pedagogům školy je vždy svými odbornými vědomostmi nápomocen při řešení problémů v oblasti sociálně patologických jevů. V každodenním osobním styku je podle potřeby především s třídními učiteli. Jeho práce podléhá kontrole ředitele školy. Realizační tým projektů souvisejících s prevencí sociálně patologických jevů tvoří s metodikem prevence další 4 pracovníci školy (výchovná poradkyně, ředitel, ekonomka a účetní).

V letošním školním roce se ve škole realizuje vzdělávací projekt pro pedagogy a žáky školy „Máme k sobě blíž“. Základní ideou projektu je ukázat a poskytnout pedagogům školy takové formy a metody práce se třídou jako sociální skupinou, které vedou ke zlepšení klimatu ve třídě a k lepšímu vzájemnému porozumění mezi učiteli a žáky. Ve druhé fázi projektu pracuje dvojice lektorů přímo se třídou a třídní učitel si může zvolit roli aktivního účastníka nebo pozorovatele. Dílčí aktivity projektu jsou realizovány rozhovory, psychogramy, relaxačními a neformálními technikami. Projektu se letos účastní 18 učitelů a 290 žáků, rozpočtové náklady činí 63 800 Kč. Závěrečný seminář a hodnocení projektu je naplánováno na listopad příštího školního roku. Nejúčinnějšími preventivními akcemi jsou podle pedagogických pracovníků školy zážitkové semináře pro menší skupiny žáků. Soubor těchto akcí a programů je v minimálním preventivním programu školy rozvržen do 3letého období, které se kryje s délkou školní docházky. Patří sem zejména: program „Cesty porozumění“ realizovaný neziskovým sdružením Arkáda Písek pro 20 žáků ubytovaných v domově mládeže, besedy s psychoterapeuty tohoto sdružení o řešení zátěžových situací a experimentování s drogami, besedy s pracovníci předmanželské a manželské poradny ve Strakonici a celodenní program pro žáky SOU Blatná a žáky 8. a 9. tříd základních škol v Blatné „Je lepší něco dělat“. Škola organizuje divadelní a filmová představení pro žáky věžící se k problematice (letos „Já, Francois Villon“, „Pavučina“, „Rytíři versus Samurajové-bojovníci ducha i meče“) besedy (s terapeutem léčebny drogově závislých v Němčicích s výpovědí pacienta, okresní metodičkou prevence, předním rallycrossovým závodníkem o získání sebejistoty a potřeby dalšího vzdělávání, příslušníky Policie České republiky, apod.). Mezi tyto aktivity patří také spolupráce s Ústavem sociální péče Mačkov, při které žáci poznávají problémy postižených a získávají potřebu jim v rámci svých možností pomáhat. Ve škole byla uspořádána výstava o Indii, která navodila při výuce občanské nauky diskusi o rasové nesnášenlivosti a xenofobii.

Ke sledované problematice je ve škole k dispozici videotéka a odborné publikace přístupné i žákům. Podle potřeby spolupracuje škola s Pedagogicko-psychologickou poradnou Strakonice, centrem Arkáda v Písku a Policií České republiky. Sociálně psychologické centrum Arkáda nabízí žákům kdykoliv individuální konzultace.

Rodiče žáků školy mají přístup do školy kdykoliv, 2x ročně jsou zváni na třídní informativní schůzky. V případě vážnějších problémů jsou rodiče pozváni i mimo tyto termíny, aby byli nápomocni řešení problému. Při inspekční činnosti byly předloženy záznamy z jednání zástupců školy s rodiči, související korespondence a event. rozhodnutí ředitele. Při výskytu problému se rodiče nejčastěji obracejí na třídního učitele a ředitele školy. Ti pak spolu s metodikem prevence provádějí osvětovou činnost v těchto individuálních případech. Její účinnost je závislá od kvality sociálního prostředí, ze kterého žák pochází.

V tomto školním roce řešili pedagogičtí pracovníci případy větší absence ve vyučování, kouření tabáku ve škole, konzumaci alkoholu v domově mládeže a náznaky výskytu šikany mezi žáky. Vedení školy zahájilo iniciativu k vytvoření tzv. „Studentského parlamentu SOU Blatná“, který by zlepšil komunikaci mezi žáky, třídními učiteli a vedením školy. V současné době se mohou žáci svěřit se svými problémy diskrétně prostřednictvím schránky důvěry umístěné na chodbě školy. Škola provádí i vlastní dotazníkové šetření pro zjištění kvality školního klimatu. S oběma druhy získaných informací dále pracuje.

Řád školy obsahuje ustanovení o povinnosti chránit zdraví své i spolužáků. Obsahuje konkrétní ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Kouření je zakázáno v budově školy a domova mládeže stejně jako v celém areálu i v objektech, kde probíhá odborný výcvik. Řád školy nedovoluje žákům kouřit na všech akcích, které SOU pořádá mimo školu. Návyk kouření tabáku si přinášejí někteří žáci už ze základní školy a četnost tohoto jevu se zvyšuje. Sankce za porušení zmíněných ustanovení nejsou v řádu školy stanovena. Pověření pracovníci řeší přestupky a ukládají

kázeňská opatření na základě individuálního přístupu. V katalogových listech žáků jsou kázeňská opatření zaznamenávána a ve spisu žáka jsou uloženy i zápisy z jednání a korespondence s rodiči. V přiměřené míře jsou žákům udělovány i pochvaly, které působí dle sdělení ředitele motivačně.

Evidence docházky do školy je ve škole u každého žáka průkazně vedena v třídních knihách. Neomluvené hodiny jsou v nich označeny červeně. Způsob omlouvání nepřítomnosti ve škole a lhůty s tím spojené stanoví školní řád v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Omluvit nebo neomluvit zameškanou hodinu je v kompetenci třídního učitele. V 1. pololetí letošního školního roku zameškal každý žák průměrně celkem 97,8 hodin, z toho připadlo na každého žáka 11,6 hodin neomluvených. V případě, kdy je překročena stanovená míra zameškaných hodin v jednom předmětu a žák není vyučujícím klasifikován, koná komisionální zkoušku z podnětu ředitele školy. Protokoly o komisionálních zkouškách jsou vedeny na předepsaných tiskopisech a obsahují údaje předepsané příslušnou vyhláškou. Velká absence žáků vede u některých k dobrovolnému ukončení studia, nebo je s nimi zahájeno správní řízení o podmíněném vyloučení event. o vyloučení ze studia. Průběh správního řízení je ve škole podrobně dokladován, rozhodnutí ředitele obsahují předepsané náležitosti. V poslední době ukončilo studium 14 žáků, z toho 2 na základě rozhodnutí ředitele. Vedení školy společně se všemi pedagogy neustále hledá účinné nástroje ke zlepšení školní docházky. Odcházející žáci jsou většinou z rodin, které se školou, i přes její snahu, nespolupracují.

Součástí inspekční činnosti bylo dotazníkové šetření, kterého se zúčastnili žáci 6ti tříd (128 žáků tj. 46% celkového počtu). Z odpovědí přibližně tři čtvrtin z nich vyplývá, že se ve škole dovídají o nebezpečí kouření a užívání návykových látek a že školní řád obsahuje jasně stanovená a potřebná pravidla. Stejná část žáků odpověděla, že v případě potíží nebo stížností se mohou obrátit na některého z učitelů a že o ně bude dobře postaráno. Polovina žáků považuje mimoškolní činnost organizovanou školou za zajímavou a každý si může vybrat něco, co ho baví. Šikanu jako jev ve škole zcela ojedinělý a výjimečný označilo 65% žáků a stejná část žáků si myslí, že její náznaky učitelé ihned účinně řeší. Čistotu na toaletách a dostupnost hygienických prostředků označilo za nevyhovující 70% dotazovaných žáků. Více než 80% žáků si myslí, že vztahy mezi spolužáky ve třídě jsou přátelské a že na školu budou rádi vzpomínat.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 27. 11. 2001
2. Rozhodnutí Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 27 796/03-21 ze dne 7. 10. 2003
3. Učební dokumenty schválené MŠMT pro obor 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů čj. 714054/93-74 ze dne 6. 8. 1993
4. Učební plán pro obor 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů schválený ředitelem školy
5. Tematický plán předmětu zemědělské stroje a zařízení
6. Doklady o vzdělání učitele předmětu zemědělské stroje a zařízení ve 3. ročníku oboru 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů
7. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
8. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004

9. Katalogy všech tříd
10. Katalogové listy žáků
11. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004
12. Zápisy z porad vedení ve školním roce 2003/2004
13. Zápisy z kontrolní činnosti pověřených pracovníků ve školním roce 2003/2004
14. Řád školy platný ve školním roce 2003/2004
15. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2003/2004
16. Rozhodnutí ředitele školy o podmínečném vyloučení event. vyloučení ve školním roce 2003/2004
17. Záznamy o jednání s rodiči
18. Minimální preventivní program SOU Blatná
19. Materiály k vzdělávacímu programu „Máme k sobě blíž“ a k celodennímu programu aktivit na podporu prevence sociálně patologických jevů v SOU Blatná
20. Záznamový list s dotazy pro metodika prevence
21. Záznamový list s dotazy pro ředitele školy
22. Dotazník pro žáky středních škol „Jaké je to být žákem této školy“

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách předmětu zemědělské stroje a zařízení byly hodnoceny jako vynikající. Vyučoval jej učitel splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, efektivně využíval dostupné materiálně-technické vybavení a měl příkladný vztah k žákům.

Škola se systematicky zabývá prevencí sociálně patologických jevů. Přijatý systém je účinný. Vedení školy hledá účinnější nástroje pro zlepšení docházky žáků do školy. Při řešení problémů přistupuje k žákům individuálně se zřetelem k sociálnímu prostředí, ze kterého pocházejí. Prostor školy je podle dotazníkového šetření mezi žáky bezpečné a vztahy mezi žáky i mezi učiteli a žáky jsou většinou bezkonfliktní. Žáci se ve škole dozvídají o přednostech a výhodách zdravého životního stylu a školní řád je pro ně dokumentem, který obsahuje jasně stanovená potřebná pravidla jednání a chování. Velká většina žáků projevila v dotazníkovém šetření sounáležitost se společenstvím školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lidmila Schleissová
Členové týmu	Ing. Svatomír Houska
	Mgr. Emanuel Vychodil

V Českých Budějovicích dne 4. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 6. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Václav Kníže

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice. Připomínky k inspekční zprávě se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	14. 6. 2004	
Zřizovatel		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.